

ס פ ר

סגולות מצות ישראל

כולל כל סגולות והשפעות המרובות בברכות וישועות,
ורפואות והצלחות, הבא ע"י קיום מצות אכילת מצה כדת
והכלכה, והשכר הגדול המוכן להם בעלמא דעתיד.

הו"ל בחמלת ה' עלי בזכות אבותי ורבותי הק' זי"ע

הק' שלום יודא גראס

רב דקהל, מגן שאול, ר, האלמין ור"מ בישיבה וכולל, בית ישע"י
מכון להוראה בשחיטות ובדיקות

בעהמח"ס: אפיית המצות השלם (י' חלקים); גידולי יהודה (על הלכות
ציצית); שו"ת זבחו זבחי צדק (על הלכות שו"ב); חינוך ישראל סבא (מדריך
לחינוך הבנים והבנות); מדריך לצניעות; מזוהת שלום (על הל' מזוה);
מנוחת שלום (הררכה לכשרות); מנחת יהודה, (על חומר איסור, חלב
עכו"ם ו,סימילאק"); נפש ישע"י (על מאכלות אסורות, ה"ח); קדושת
ישראל (על הלכות יחוד); וש"ס.

בלאמור הר"ה יצ"ו מוהר"ר ישע"י זאב גראס זצ"ל נכד השרף מסטרעליסק, ר'
יעקב קאפיל חסיד, ט"ז, בית, תוניס, רש"י, ולמעלה בקודש עד דוד המלך עה"ש.

— ברוקלין, יצ"ו • שנת תשל"ח —

— ההכנסה מוקדשת לטובת הישיבה והכולל —

מפתח לספר סגולות מצות ישראל

פרק א

1. כוונת אכילת מצה . . . . . ג
2. מעלת אכילת מצת מצוה . . . . . ז

פרק ב

3. סגולות והשפעת אכילת מצה – ברוחניות . . . . . ט

פרק ג

4. סגולות והשפעת המצה – בגשמיות . . . . . יג

סגולות מצות ישראל

עניני כוונת מצות מצה – וסגולתה

(מלוקט מספרים הקדושים)

מצת מצוה, טעמה – כוונתה – אכילתה – סגולתה

(מהפוסקים הקדמונים – וספרי בעשטה"ק ותלמידיו)

פרק א

כוונת אבילת מצה

(א) **בהגדת מהר"ל מפראג** וז"ל רחמנא לבא בעי ולכן אף מי שאי"ל שום השגה בכוונה וסוד מ"מ יסדר העבודה בלב שלם באופן שתהי' מכוונת עפ"י הכוונה והסוד והקב"ה יעלה עליו כאילו כוון מה שראוי לכוון, עכ"ל.

(ב) וז"ל **ברבי יוסף סי' כ"ה** בשם חסל"א, וכן ראוי לנהוג גם מי שאינו יודע הטעם, כי מצוות האלקיות פועלות בסגולה ועושות רושם אף שנעשות בלתי הכוונה הפרטית רק שצריך לכוון הכוונה כללית, שיכוין העושה המצוה שעושה המעשה הזה לקיים מצות אלקיו, וסיים **ומבאן** אזהרה לדקדק בכל מעשה המצוות שיהי' כסדרן וכמשפטן אף כי אין אתנו יודע רמזיהם וסודותיהם, עכ"ל (ומובא בשע"ת ר"י סי' ל"ב).

(ג) **בשערי תשובה** רע"ד סוף סק"א שאף מי שאינו יודע הכוונת מלתא מעלייתא הוא ליישר מעשיו באופן שנהגין מארי דרזין, ע"ש. (ד) **בס' בן פורת יוסף כ'** (בהקדמה דף ח: ד"ה ואמר), יש להבין בפ' פקודי נאמר בפרטים בכל מעשה ומעשה שעשו במשכן וכלים נאמר בכל א' שעשו כאשר צוה ד' את משה, דקשה למה לו לפרוט בכל א' היה לו לומר באחרונה דרך כלל ויעשו כאשר צוה וגו', אלא התורה רמזה לנו רמו מוסר בכללות עבודת ד' ועשיית המצות הן שופר וסוכה ופסח ותפילין וכיוצא שיש בכל א' עובדא ומלולא ורעותא שהיא המחשבה, וכוונת המצוה והתפלה היא רבה ונורא

ולא כל אדם גם מבני יודעין חלק מאלפי אלפים חלקים שכווננו אנשי כנסת הגדולה בכוונת התפלה והוא הדין בכוונת המצות, ובאמת צורך גדול יש לכל א' מישראל בכל א' מן ג' בחינות הנ"ל כי מן מעשה המצות נעשה לבוש לנשמה בגן עדן התחתון ומן כוונת המצות נעשה לבוש לנשמה בגן עדן העליון, לכן עצה היעוצה לכלול את עצמו וכוונתו הן בתפלה, במצוה, או בכוונת אכילתו בחול ומכ"ש בג' סעודות דשבת, ישתף כוונתו עם שאר שלומי אמוני ישראל היודעין כוונת התפלה והמצוה ועל סוד כוונת אנשי כנסת הגדולה וכיוצא בזה, וזה סוד שכתב האר"י קודם תפלה צריך לומר ואהבת לרעך כמוך לקיים מ"ע כדי שיוכלל תפלתו וכוונתו עם היודעין לייחד מדות העליונות ודי בזה. והנה עשיית המשכן היה הכוונה שיהיה מחשבתן על מלאכת משכן העליון וכו' שהוא סוד בריאת שמים וארץ וכל העולמות ולא כל מוחא סביל דא, לכן בכל פעולה ופעולה של כלי המשכן אמרו בפירוש שאנו עושין על הכוונה שצוה ד' את משה והוא על דרך שאנו אומרים ויהי נועם וכו' וכמ"ש בזוהר וכו' [שמות דף צ"ג ע"ב הועתק לעיל אות ט'] וכו' עכ"ל.

(ה) ועיין בספר **אגרא רכלה** פרשת נח על הפסוק ויעש נח ככל אשר ציוה ד' אותו כן עשה, שכתב להיות נח הצדיק חשב פן לא יצא ידי חובתו בכל הכוונות כרצון המצוה יתברך על כן עשה הכל על דעת המקום ועל כל דבר היה אומר על דעת הבורא המצוה ברוך הוא, וכן קבלנו בכל עשיית המצות לומר על דעת הרשב"י והאר"י"ל ועל דעת כל הצדיקים כנודע עכ"ל.

(ו) עוד שם פרשת בא ד"ה וילכו ויעשו כתב כבר קדם מאמרינו כמה פעמים מי שאין דעתו רחבה להבין במושכלות בעשות מצותיו יתברך יאמר על דעת הצדיק פלוני ועל כוונתו אני עושה המצוה הזאת וכו' וזהו וילכו ויעשו בני ישראל המצוה המעשיות כאשר צוה ד' את משה ואהרן כן עשו במושכלות על כוונתם. ושם ד"ה ויעשו כל בני ישראל כתב להורות דאפילו חכמים המחוכמים הבינו דעדיין לא הגיעו לתוכן הכוונה ועשו גם כן ע"ד משה ואהרן עכ"ל.

(ז) ועיין בספר **ישמח משה** פרשת וירא לפני ד"ה ויאמרו אליו איה שרה, שכתב שיהיו מכוונין על כוונת ר' אחא שהוא היה יודע לכוון הסודות שבקטרת ולא הם וכו' עכ"ל. ושם פרשת חוקת ד"ה עוד שם במדרש, האריך בזה, וכתב בכל מצוה יש תיקונים וכל התיקונים הם לתועלתינו וכו' והנה כל התיקונים הם על ידי הכוונות, ולפי זה יעלה על הדעת שאותם אשר אינם יודעים לכוון אינם פועלים בעשיית המצות ח"ו והס שלא להזכיר, כי אם אמנם דבאמת עיקר תיקוני המצות על ידי הכוונה הראוי בתיקון בקשר במדות העליונות, אך מחסד השם יתברך שאם א' עושה מצוה על דרך זה

כשמתכוין לעשות תיקונים אם כן לא נתקן רק כפי כונתו, וגם אולי אינו כדאי וראוי שיעשה על ידו מה שאין כן אם נעשה על ידי הקב"ה והבן עכ"ל.

טו) כתב ספר חסידים אות תתקמ"ה שאצל החב"ה לב שאינם פקחים בדורות אחרונים כלב פקחים שהיו בדורות ראשונים וכו' עיי"ש, ועיין שם בפירוש אזולאי שכתב וכיוצא בזה ראיתי בכתבי מהרצ"ו ז"ל ששאל לרבו רבינו האר"י ז"ל דעין רואה בתלמוד ובמדרשים שמעשים טובים, מדות, וקדושת התנאים ואמוראים הוא דבר מבהיל ולא יוכל האדם בודרנו לעשות אחת מאלף, והשיב לו הרב זצ"ל דעתה גברה מאד הסטרא אחרא והמעט שעושים עתה חשוב לפניו יתברך כהרבה שהיו עושים הראשונים עכ"ל.

טז) וכתב בתשובות נודע ביהודה חלק יו"ד סוף סי' צ"ג, הכוונה הוא רק פירוש המלות וכל התיקונים למעלה נעשים מאליהם עיי מעשינו.

יז) וזה לשון ספר מאור ושמש סוף פרשת נצבים, בזמנינו זה לא יתכן לאדם לכוון כוונת התפלה המסורים בדיניו בסידור האריו"ל הן מתוך הכתב והן ללמדם ולכוונם בעל פה, וכן שמעתי מאדמו"ר הרה"ק האלקי רשכב"ה רבינו אלימלך זצוק"ל לבל יחשוב אדם מחשבות וחשבונות כוונת השמות רק יקשר נגלו ונסתרו שהיא נפשו ורוחו ונשמתו באין סוף ברוך הוא ועל ידי זה הוא מקשר כל התגלות העולמות ופנימיות העולמות בו יתברך, ועל כך תהיה מחשבתו דבוקה בנועם ד' עד שלא יהיה לו פנאי אפילו רגע לכוון הכוונות, ואדם אשר בתפילתו בבחינה זו נעשים הכוונות והיחודים מאליהם על ידי תפלתו עכ"ל.

יח) וזה לשון ספר ייטב לב ריש פרשת בהעלותך, הנה נודע שצריך לכוון בכל מצוה הכוונות הראויות לתת לה בכללותיה ופרטותיה לתקן שורשה במקום עליון פרי למטה ושורש למעלה, ומי שאינו יודע צריך לכוון לעשות נחת רוח להבורא ב"ה בדרך כלל ולכלול את עצמו אם אינון דמכוונין למארייהו כדקא יאות וכו', אמנם גם מי שיודע לכוין אם הוא סובר שזה לבד מה שיודע היה כוונת השי"ת היא אדם תועה מדרך השכל אלא צריך להאמין באמת ובלב שלם כי כל מה שנודע וכל מה שמבואר בשה"ק הכל כטפה מן הים נגד הטעמים ורמזי מצוה הכמוסים במחשבתו של יוצר בראשית ב"ה, ולזה אם אמנם גדול כח היודע טעמי ורמזי מצוה לכוון לנכון עם כל זאת אחרי ככלות כל העולה על רוחו ומחשבתו כפי השגתו צריך לכוון שבמצוה זו תעשה כל היחודים וזווגים ותיקונים באורות עליונים כפי רצון השי"ת וכוונתו שצוה לעשות מצוה זו וכו', מה שהאדם מכוון כפי השגתו זהו נעשה למעלה על ידי מעשיו ועל ידי

סגולות מצות ישראל

ה

כבר עשה סולם לכל העושים מצוה שהוא שיעלה בסולם שהוא אף דאין אתם יודע איך ומה ולמה רק שיעשה לשמה וכו', ועל דרך זה כל תפילתנו הולכים על דעת כונת אנשי כנסת הגדולה, וכן אמירת תהלים על דעת כונת דוד המלך ע"ה ועל כן אנחנו מתפללין שיהיה נחשב כאלו אמרם דוד המלך ע"ה בעצמו עכ"ל.

ח) **ובספר יוטב לב** לפסח (דף צ"ח ע"א) ד"ה עוד, כתב שהיה נוהג לומר קודם המצות הריני מכוין לכלול את עצמי עם אינון דיודעין ומכוונין למרייהו כדקא יאות עיי"ש.

ט) ועיין **אגרא דפרקא** אות ר"צ מה שפירש דברי הזוה"ק דתפלת היחיד והצבור דאית בהון קבלה אמיתית שכבר מסודר מקדמונים אותן השירות על פי סודי הקבלה ביחודים הגם שהאיש האומר אותן אינו יודע לייחד עם כל זאת כח הפועל בנפעל וכוונת האיש האומר מעורר כוונת המחברן עיי"ש.

י) ועי' **שו"ת חת"ס או"ח** (ט"ו) שכתב, שהמתפלל על דעת המתקן הנוסחא ההיא עד מהרה ירוץ דברו.

יא) **ובספר משנה ברורה** בביאור הלכה סוף סימן ק"א כתב שנכון להתפלל בלשון הקודש מכמה טעמים, וא' מהם שכשתקנו כנסת הגדולה את נוסח התפלה היו ק"ך זקנים ומהם כמה נביאים והמה נמנו על כל ברכה בתיבותיה ובצירופי אותיותיה בכמה סודות נעלמות ונשגבות, וכשאנו אומרים דברים אלו כלשונם של כנסת הגדולה אף שאין אנו יודעין לכוון מ"מ עלתה לנו תפלינו כהוגן כי התיבות בעצמן פועלין קדושתן למעלה מה שאין כן כשמתפללין בלע"ז עכ"ל.

יב) וכיוצא בזה כתב בספר **תפארת שלמה** פ' בראשית ד"ה נעשה אדם, אמנם כי איננו באפשרי להיות פנאי בזמן קצר כזה בעת עשיית המצוה להיות מכוון בפועל כל הכוונות הרמוזים בשה"ק הנמצאים, ועוד אשר יתגלו עד סוף כל הדורות וכו', אך הנה שורש הדבר כי מדת האמת הוא הכולל הכל ראש תוך וסוף אם האדם עושה המצוה בשלימות באמת בכל לבבו אזי ממילא נעשים כל הכוונות לנכון עכ"ל.

יג) ועיין בספר **אגרא דכלה** פרשת עקב ד"ה ויל"פ עוד דגם מי שחלק לו השם יתברך בבינה אף על פי כן בודאי כח הפשרי קצר מהשיג תכלית כוונת היוצר יתכן גם כן לכיין גם הכוונה הכוללת על דרך רחמנא אמר תקעו ועיי"ש.

יד) וזה לשון ספר **ישמח משה** פרשת ויצא ד"ה וידר יעקב בהג"ה, נתגלה לי שדוקא הכונה לפ"מ שציוי הבורא גורם התיקון כיון שעושה רק לקיים ציוי הבורא ית"ש הרי הוא עושה להשלים רצונו ית"ש ואם כן נעשה התיקונים כפי הרצון, מה שאין כן

מחשבתו וכוונתו, והמותר שהוא למעלה מהשגתו נעשה למעלה מאליו ברצון השי"ת אחר עשיית האדם את שלו עכ"ל.

(יט) **במגן אברהם** ריש סימן צ"ח, כתב הזוהר פרשת בשלח עמוד קט"ו כל בר נש דאתי ליחדא שמא קדישא ולא אתכוין ביה בלבא ורעותא ודחילו בגין דיתברכון ביה עילאי ותתאי, רמי לה צלותיה לברא וכלא מכריזים עליה לביש וקב"ה קרי כי תבואו לראות פני וכו' עכ"ל, לכן נ"ל שמי שאינו יודע בעצמו שיוכל לכוון לקיים זה אל יכוין כלל בשמות ויחודים רק יתפלל כפשוטו להבין הדברים בכוונת הלב עכ"ל מגן אברהם, ועיין שם באליה רבא ס"ק א' ובחק יעקב סימן תפ"ט ס"ק י"א, מיהו בש"ע הרב שם בסימן צ"ח השמיט דברי המגן אברהם, – ועיין בספר כף החיים שם אות ג' שמביא ממחזיק ברכה סימן רע"ד אות ב' שכתב וזה לשונו מי שאין לו יד בקבלה אין לומר ולהזכיר או אפילו להרהר הסודות הכתובים בסידור האר"י זצ"ל או קיצורים אחרים באין מבין שהוא קרוב להפסד יותר ושרי להו מארייהו למתפללים מתוך סידורי האר"י ז"ל ולא ידעו ולא יבינו דאם מכוונים איזה דבר טועים מאד ואי לאו אסור משום יהרא ומשום גונב דעת עכ"ל ועיי"ש.

(כ) [וזה לשון ספר **דברי יחזקאל** (הנ"ל אות ד') אשר איש א' רצה למנוע מלומר התפלה המצויה בירינו הנדפסת בשערי ציון באמרו כי הוא לפני בני עליה נאמר אבל אין האמת כן כי מה שנאמר בשערי ציון רשאים כל ישראל לומר אם כי הוא מהדברים העומדים ברומו של עולם קדושים תהיו נאמר לכל עדת בני ישראל ולא ישמע לדברי המנוע מטוב הצפון והשם יתברך יזכינו לטהר לבינו לעבדו באמת ובודאי הוא לרצון לפני אבינו שבשמים כל מה שבר ישראל אותה באמת אפילו הוא איש פשוט ואינו יודע עד כמה הדברים מגיעים כי הוא למעלה מהשגתו, ועל כל זאת אם הוא מכוין לעשות רצון אביו שבשמים הבורא יתברך באמת רצוי הוא לפניו יתברך וכו' עכ"ל. ועיין עוד אליה רבא סימן רע"ד ס"ק א' וחק יעקב סימן תפ"ט ס"ק י"א] (נלקט מס' ויג"מ).

מעלת אכילת מצת מצוה

(א) ארז"ל בפ"ק דקידושין עוגות שהוציאו ממצרים טעמו בהם טעם מן. הנה ביאורו כי מוצא המן ומוצא המצה מקום אחד להם (של"ה, מסכת פסחים).

(ב) בתרגום יונתן בפ' יתרו בפ' ואשא אתכם על כנפי נשרים, כי בשעת עשיית הקרבן פסח במצרים הי' העמוד הענן נושא אותם אל הר הבית לעשות שם הקרבן פסח ואח"כ הי' מחזירם למצרים ומשם

יצאו למחרת הפסח, כמו כן עתה באכילת מצה בכוונה נכונה בקדושה ובטהרה נתקפל בחי' ארץ ישראל תחתיו ומקומו קדוש בבחי' חצר אוהל מועד (תפארת שלמה לשבחה"ג).

ג) אמרו חז"ל ששבת ויו"ט פטורין מן התפילין מפני שהם עצמן אות, והאות של פסח הוא אכילת מצה, וא"כ מה שאדם עושה בהתפילין כל ימות השנה, דהיינו שממליך עליו מלך מ"ה הקב"ה ועל כל העולמות ומקבל על עצמו עול מלכותו ית"ש על רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, צריך לעשות ג"כ בשבת ויו"ט להמשיך על עצמו קדושה עליונה ולקבל על עצמו עול מלכותו ית"ש כמו בהנחת תפילין וכו', רק שבחול עושה זאת ע"י הנחת תפילין ובשבת ויו"ט ע"י פיו, בשבת ע"י הקידוש, ובפסח ע"י אכילת מצה, שהוא אות וכו'. ולזה גמר אומר למען תהי' תורת ד' בפ"ך פי' שתקיים תורת ד'. דהיינו, שתקבל עליך עול מ"ש, תעשה זאת בפ"ך ע"י אכילתך המצה. ואמר עוד ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה. פי' שתשמור החוקה הזאת של תפילין ע"י אכילת מצה בפסח, שהוא מימים ימימה, דהיינו משנה לשנה, מפסח לפסח (מאור ושמש, פי' בא).

ד) בערב תאכלו מצות. לשון עריבות ומתיקות כמ"ש והערב נא וכו' את דברי תורתך בפינו, שיהיה המצוה זו של אכילת מצה מתוק לחיך ותערב לנפש, כי הוא מצוה זמנית פעם אחת בשנה (תפארת שלמה לפסח).

ה) ומצות על מרורים יאכלוהו. כלומר לא להנאתו בשביל שהוא ערב לחיך, אלא לשם מצוה כמו שאוכל מרורים, וזה שהי' הלל כורך פסח מצה ומרור ואוכל יחד. כלומר, על כוונה אחת בלתי לה' לבדו (ייטב פנים, לשבחה"ג אות כ"ו).

ו) ידוע ממאמר חז"ל שאין הנחת תפילין בחוה"מ של פסח מטעם דהמצה הוא אות כמו תפילין, יורה מזה שהמוחין שנמשכין ע"י התפילין יכולין להמשיך ע"י אכילת מצה (מאור ושמש, הפטורה לפסח).

ז) הא לחמא עניא. איתא במפרשים הטעם שתיקנו זאת לומר בלשון ארמי, יען שמלאכי השרת מקנאים ישראל בלילה הזה, לכן תקנוה לומר בלשון שאין מבינים ולא יקנאו אותנו, והקשה רבינו הקדוש מרן מוהרי"ד מבעלזא זצוקלל"ה מדוע דייקא בלילה הזה המלאכים מקנאים בני", ותי' דאיתא במדרש עה"פ לחם אבירים אכל איש וכו' שהמן הוא לחם של המלאכים עיי"ב, והנה ידועים דחזו"ל שעוגות שהוציאו בני"י ממצרים טעמו בו טעם מן, הרי שהשי"ת עזר לנו אז שטעמנו טעם מן בהמצה וזהו לחם של המלאכים, וע"כ בכדי שלא יתקנאו בנו המלאכים תקנוהו לומר בלשון ארמי עכד"ק (הגדה קול יהודא).

(ח) הסופי תיבות מן עוש"ה שמי"ם ואר"ץ הוא מצה. שעיקר בריאת שמים וארץ הי' שיקיימו ישראל הפסח לאכול מצה, כדי שיוזכו לקבלת התורה"ק (צמח צדיק, לחודש ניסן).

פרק ב

סגולות והשפעת אכילת מצה – ברוחניות

א) שלש רגלים תחוג לי בשנה את חג המצות תשמור. ע"י מצות שמירת מצה שישראל שומרין בגלות המר הזה מתוך הדחק והלחץ, נזכה במהרה בימינו לקיים שלש רגלים וכו' ולראות פני ה' ולהעלות לציון ברנה כמצווה עלינו בתורתנו אמן כ"ר (אור לשמים, פ' משפטים).

ב) פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם (תהלים ק"ב), ערע"ר עה"כ בגימטריא המצו"ת, רמו אף שהאדם הוא ער מן המצוות, ועוד זאת יש בו כי הוא בחי' ר"ע, אעפ"כ נשמע תפלתו למעלה בזכות מצות מצה הנרמו בתיבת ערער (חסד לאברהם, לפסח, בד"ה ואת).

ג) ושמרת את החוקה הזאת למועד"ה מימי"ם ימימ"ה, ר"ת מילה. ורמו כי ע"י מצות אכילת מצה יוכל האדם לשמור אות ברי"ק (חסד לאברהם, לפסח, בד"ה ושמרת).

ד) מצה מר"ר. בגימטריא יצ"ר הר"ע, מצה הוא מריבה, היינו ע"י אכילת מצה יוכל האדם להיות לו מלחמה ומריבה נגד היצה"ר (חסד לאברהם, לפסח).

ה) ושמרתם את המצות. אמחז"ל כשם שאין מחמיצין את המצות כך אין מחמיצין את המצוות, כי מחמת שאין מחמיצין את המצות יש תיקון ושמירה לכל המצוות בכל השנה שלא יהי' בהם שום חימוץ ורע ח"ו רק יהיו בכחי' טוב לבד (חסד לאברהם, לפסח, בד"ה מי).
ו) מצות תאכל במקום קדוש. ס"ת של"ם. רמו שע"י מצות זוכה האדם לשלימות הנפש, וזהו הכוונה מניח הפרוסה בתוך השלימה, היינו שיבטל הפרוסה בתוך השלימה, והעיקר תהי' השלימה (חסד לאברהם, לקוטי מאמרים).

ז) כל דכפין ייתי וייכול. היינו שמי שהגביר ח"ו החומר על הצורה, וחושק וכוסף תמיד לעבירות ח"ו ולתאוות רעות חלילה, זה נקרא דכפין שהוא כפין עניא ורעב וכפוף ח"ו תחת החומר, ייתי וייכול, היינו שבכח האכילה ממכלא דאסוותא וכשירצה באמת לשוב מדרכו הרע יוכל להתרפא ולצאת מאפילה לאור גדול (ישמח ישראל, פסח, אות א').

סגולות מצות ישראל

- (ח) כל דכפין ייתי ויפסח. פי' על דרך שפירשו הספרים כל חמירא היינו שמבטלים הקליפות, היינו החמישים שערי טומאה המרומז בתיבת כ"ל, כמו כן בהקדושה הגדולה של לילה הראשונה של חג הפסח מתעורר הקדושה משער החמישים דקדושה לסייע לתשובה אפילו למי שמשוקע בנו"ן שערי טומאה חלילה. וזהו הפירוש כל דצריך, היינו מי שצריך לכ"ל, היינו לשער הנו"ן, ייתי ויפסח היינו יבא ויתפלל לפני הקב"ה, והשי"ת יעזור לו ויפסח מלשון פה סח, היינו שיסיח לפני הבורא בתפלה, וד' יעזור לו, כי אז נתעורר שער הנו"ן כאשר הי' אז בגאולת מצרים, כי בכל שנה ושנה נתעורר העת רצון שהי' אז בגאולה הראשונה (ישמח ישראל, פסח, אות ב').
- (ט) מצות אכילת מצה נותנת קדושה באכילות. כי כל מצוה בפרט אותה שמכרכין עליה אקב"ו מוספת קדושה באדם וכיחוד באותו אבר וכח שע"י נעשית כמשז"ל בוי"ר עשית חכילות עבירות עשה נגדן בוי' ידים בוי'. וזה הטעם מ"ש בזוה"ק (בא) יצ"ט ויצ"ר חמץ ומצה וכן בל' רז"ל פי' ה"ק שאור שבעיסה. דעיקר היצ"ר באכילה כידוע משורש נחש, ואז"ל עה"ד חטה הי', ונגדו אכילת מצה נותנת קדושה בכל מאכלי לחם של כל השנה, ואכילת מרור בכל מאכלי ירקות, ובזוהר נקרא מצה מיכלא דאסוותא שיש בידה לרפאות את הקודם (פרי צדיק בראשית, קו' עת האוכל, אות י').
- (י) מצ"ה עם האותיות בגימטריא חל"ק, והרמז כי ע"י מצות מצה זוכה להיות מחלק ה' עמו (חסל"א, לפסח, ד"ה ואת).
- (יא) והנה דרך פרט צריך להיות יציאת מצרים בכל יום, אך בכללות השנה הוא בפסח, שאז נמשך הכח הזה לנפש אלק"י שתוכל לזכך נפש הבהמית ולקבוע בה אמונה הנ"ל ביתד כל תמוט להיות מאירה בגילוי במוחו ולבו, והיינו ע"י המצה כנ"ל שנצטוינו לאוכלה כליל ט"ו בניסן (דרך מצותיך, מצוה חמץ ומצה).
- (יב) נמצא שע"י המצה מבטלין הדינים כמו בר"ה ע"י השופר, ולכן מגביהין את הקערה, כי כשתגביה אותיות קער"ה באים האותיות שלאחריהם שהם אותיות שופ"ר, לרמז שע"י המצה נעשה התיקון כמו בר"ה ע"י השופר (צמח צדיק לפסח).
- (יג) וגם ענין אכילת מצה הוא נקרא בזוה"ק מיכלא דאסוותא, כי הוא רפואת הנפש בפנים והוא ג"כ תועלת לאדם ע"י שמכין א"ע בהכנה דרכה בתשובה ומעש"ט שיהיה הגוף טהור ומוכן להבניס הקדושה בתוכו ע"י אכילת מצה (תפארת שלמה לשכה"ג, בר"ה א"י מצות).
- (יד) המצות שאנו אוכלים בפסח הם סגולה לנו שנתחזק כאמונה (זרע קודש, ליקוטים לפסח).
- (טו) הנה על ידי אכילת מצה נעשה התיקון על אכילות שלא

סגולות מצות ישראל

יא

בקדושה מכל השנה, וזהו שלחן עורך, היינו כי ע"י אכילת מצה יזכה שהשלחן מכל השנה יהי ערוך לפני ה', וזהו צפון ברך, צפון הוא היצה"ר כמו ואת הצפוני ארחיק מעליכם (יואל ב'), ברך הוא הכנעה כמו ויברך הגמלים, וזהו צפון ברך, שיוכל להכניע את היצה"ר בלילה וביום הזה, וגם יוכל לזכות בימים אלו להלל נרצה, היינו שהשבחים והודאות מכל השנה יהיו נרצים למעלה (חסד לאברהם, לפסח, ד"ה גם).

(טז) ע"י מצות מצה יכול האדם לבחור בחיים, וכמרומז במצה מ"ק שבגימטריא ח"י (מגן אברהם, לפסח, בפסקא תשעה מי יודע). (יז) מצה עם הכולל הוא כמנין צו"ם, והשלשה מצות מרמזים לצו"ם קו"ל ממו"ן שהם כולם במספר אחד (מגן אברהם, יום ב' דפסח).

(יח) המצה מביאה אמונה בלב האדם אף למי שיש איזה טינא בלבו בהסתר (מנחם ציון, יום א' דחומ"פ).

(יט) ידוע שעיקר הע"ז היא תערובות הדעות רעות ושיבושי מחשבות רעות שבלב האדם, ... שאין דעתן מיושבת בהאמונה והבטחון פעם יאמין ויבטח בשם ה' ולשעה קלה יסוג אחור, וזה נתקן ע"י אכילת מצה (מנחם ציון, יום ב' דחומ"פ).

(כ) המצה והד' כוסות יין הם תיקון חטא אדם הראשון י"א חטה הי', וי"א אשכול ענבים, ודברי שניהם אמת להבין רמיזתא, והמצה היא תיקון של החטה, והיין הוא התיקון של אשכול ענבים (של"ה, מסכת פסחים).

(כא) נמצא בכ"ק של הרב הקדוש הר' מנחם מענדיל מרימנוב זצוקללה"ה, שסגולת אכילת מצה מועיל לבטל מהנפש כל התאוות זרות (תורת אמת, ליל ז' דפסח, תרכ"ז).

(כב) פזר נתן לאביונים וגו'. רומז על מצות אכילת מצה, הנקרא לחם עוני. צדקתו עומדת לעד, היינו כי מצדקה שנותן בו"ד לחבירו אינו קיים לעד, כי יאכל או ילבש ממנה וכלה הקרן, לא כן הצדקה שחנן אותנו הוא יתברך באכילת מצה, שהיא הק' שנולד מזה בלב האדם להתקשר ברזא דמהימנותא, זה נשאר קיים לעד ולעולמי עולמים (תורת אמת, ליל אחרון ש"פ).

(כג) ע"י אכילת המצה יוצא מנפש האדם ענין כעס ותערומות וקפידות, שזה היפוך ענין המצה שהוא פשיטות בלי שום התנשאות, וכשמה לחם עוני, וכל ענין הכעס נשאר אצל הרשע, וזהו רש"ע ירא"ה וכע"ס, ס"ת גימטריא מצ"ה, שכל זה נעשה ע"י קדושת אכילת מצה, ועיד"ז תאות רשעים תאבד, היינו שיאבדו ויתפרשו מישראל כל מיני תאוות רעות, וישארו עם בניי כולם דבוקים בשם י"ק, וזהו הסמיכות הללויה (תורת אמת, ליל אחרון ש"פ).

(כד) מצות יאכל שבעת הימים ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור בכל גבולך. יבואר עפ"י דברי הזוה"ק שהקשה למה לא נאכל מצה בכל השנה, ותירץ שם כי כאשר נתקדש ונתרפא במיכלא דאסוותא פעם אחת שוב לא נצרך עוד ע"ש. וז"ש הכתוב מצות יאכל שבעת הימים, כאשר נתקדשו ותטהרו באכילת מצה בשבעת הימים בפסח, הנה זהו יועיל לכם שלא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור כל השנה, כי חמץ ושאור הוא מרומז לבחי' יצה"ר שאור שבעיסה, וע"י קדושת אכילת מצה לא יראה לך שאור ר"ל לא ייטיבו בעיניך תאוות היצה"ר ומחשבתו לעולם כנ"ל (תפארת שלמה, לפסח).

(כה) כל דכפין. היינו שהוא כפין עניא, משוקע ר"ל בכל התאוות ומח"ז ר"ל. ייתי וייכול מצה, ובכח האכילה ההוא יתקן הכל (ישמח ישראל לפסח, אות ו').

(כו) לחם עוני. שעונין עליו דברים הרבה, דהיינו ע"י אכילת מצה זוכים להכנעה ולביטול ולידע שהכל היא מאתו ית"ש, וכל החכמה וכל התורה דבר קל הוא כמבואר במד"ר (פ' ברכה) אם אתה מתירא ממני כל התורה וכל החכמה בלבך... והיינו דע"י היראה זוכין ללמוד תורה לשמה, וכל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה (אבות פ"ו). (ישמח ישראל לפסח, אות י"ח).

(כז) ואם הועיל אכילת לחם הפנים שאכלו הכהנים בשבת לכל אכילתם בחול שלא יהי' בו קטרוג יצה"ר כמו כן יועיל אכילת מצה שהוא בלא שאור שבעיסה לאכילת כל השנה שיהיה בקדושה שלא יהיה בהם קטרוג יצה"ר שהוא השאור שבעיסה וזהו יזכור לעולם בריתו, ברית מורה שיהיה לעולמי עד (פרי צדיק לפסח, אות ל"ב).

(כח) בזוה"ק אמרי' מצה דעבדה מצותא עם הסט"א, כי על ידי מצות המצה הוא מגרש בחי' הרע מקרבו, הנה זהו שנאמר וסעדו לבכם אחר תעבורו, כי פסח הי' ומצות אפה ויאכלו, ע"י כן בחי' האחר תעבורו, שנאמר לא תשתחוה לא-ל אחר, וזהו שנאמר אלקי מסכה לא תעשה לך וסמיק ליי את חג המצות תשמור (תפארת שלמה לפסח).

(כט) צוה לאכול מצה כי הוא לשון מוצץ שפירוש שואב, ומלשון מציץ מן החרכים, לומר לך כי שמירת המצה שלא תבא לירי חימוץ, מוצץ הטינוף שנאחו בו, וזוכה להיות מציץ מן החרכים סודות התורה... (אלה המצות, מצוה יט).

(ל) מעלה נשיא"ים מקצ"ה האר"ץ, ס"ת מצ"ה. כי ע"י מצה הקב"ה מנשא את בני ישראל, הגם שהם מקצה הארץ. תראנ"ה אר"ץ מרחקי"ם, ס"ת מצה. כי ע"י אכילת מצה זוכה האדם להרחיק עצמו מן השאור, היינו מן התאוות הארציות (חסד לאברהם לפסח, בד"ה צא).

סגולות מצות ישראל

יג

לא) קחו מזמרת הארץ בכליכם, ס"ת מצות. דהנה ע"י המצות יוכל האדם לזמר ולהכרית את התאוות מהארציות אשר בכליכם, היינו בתוך פנימיות לב האדם, כמאמה"כ וכלי כליו רעים (ישעי"ל"ב), (חסד לאברהם לפסח).

לב) ענין תועלת אכילת מצה בלילה זאת להיות נשמר בכל השנה לבל יעבור בם מקרה רעה כמ"ש ד' ישמרך מכל רע, ואז ממילא יהיו כל המצות והמעש"ט שלו ואל יבוזו זרים, וזה שפרש"י ושמרתם את המצות, אל תיקרי מצות אלא מצוות, מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה, רמו לדברינו הנ"ל שהמצות שהאדם עושה לא יבואו לידי חימוץ ביד החיצונים לבל יהיו נגזלים ממנו (תפארת שלמה לפסח, בד"ה מצה).

לג) ע"י מצה הנותן קדושה באכילה יזכה ג"כ לד"ת בקדושה דגדר ערוה. דמדה טובה מרובה ואכילת מצוה כ"ש שגוררת קדושה בעריות על א' ת"ק, כמשרז"ל במכות (פרי צדיק בראשית ק"ו עת האוכל, אות י"ב).

לד) ומ"מ ע"י אכילת מצה בקדושה וטהרה נמשך לישראל ממנה שפע התורה והמצות יותר ויותר, וז"ש מצה בזמן הזה דאורייתא, כי על ידו יבואו לאורייתא (תפארת שלמה, לפסח, בד"ה בערב).

פרק ג

סגולת והשפעת המצה – בגשמיות

א) לחם עוני, שעונין עליו דברים הרבה. כי ע"י הלחם הזה מיכלא דמהימנותא עונין ע"י דברים הרבה, היינו כל התפלות ובקשות לבקש רחמים מבעל היכולת המשגיח בפרטים, ע"י האמונה הבא לנו ברמו המצה (בני יששכר, לחודש ניסן מאמר ד' אות א').

ב) פוסקין מלומר גשם בחג הפסח. דהנה גשם הוא פרנסה, והנה אכילת מצה לחם עוני הוא סגולה לפרנסה, כי מאכילת מצוה הלזו נמשך פרנסה לכל השנה, ע"כ בפסח נידונין על התבואה, ע"כ מצ"ה לח"ם ענ"י בגימטריא גש"ם (בני יששכר, שם מאמר ח' אות י"ב).

ג) המצה הוא עושה מצה ומריבה כנגד יצה"ר ומברחת אותו את כל סיעתו המזקת, פוק חזי מנהגן של ישראל דתורה הוא, להיות כל אחד שיודע במנהגו מבלי שידע טעמו ונימוקו עמו יוליך כזית מצה של מצוה, ואומרים עליו שהוא מסוגל לשמירה ולכמה מקרים בין בים בין ביבשה (אלה המצות, מצוה יט).

ד) אדמו"ר הזקן [בעל התניא זי"ע] אמר, מיכלא דמהימנותא,

סגולות מצות ישראל

לילה הראשון - מיכלא דאסוותא, לילה השני (שו"ע הרב, הוספות לח"ג).

(ה) יחץ גימטריא ח"ק. היא לישנא דמזוני כמ"ש לחם חוקם, וז"ש והי' לך לחק ולבניך עד עולם, תמשיך לעצמך פרנסה מהלילה הזה ע"י מצות אכילת מצה ומרור, כי בפסח נידונים על התבואה (זרע קודש, לפסח).

(ו) הנה כל שפע ופרנסות של בניי שיוורדים לעוה"ז הוא בא ע"י המצ"ה כמבואר בספרים, ולכך המצה הוא שגרם לירידת המן, וז"ש בפסח על התבואה, ממצות מצה של פסח בא רב תבואה לעולם, וז"ש פסח נאכל על השובע ע"י מצות פסח נמשך שובע בעולם (תפארת שלמה, לפסח).

(ז) היום אתם יוצאים בחדש האביב, איתא בזוה"ק (פ' תצוה דף קפ"ג ע"ב) דבזכות מה שישראל אוכלים מצות בפסח ניצולין ברין בר"ה, ויש לרמוז זאת בפסוק הזה, היום, נקרא ר"ה, כמ"ש (זוה"ק פ' בא לרף י"ב ע"ב), וז"ש היום אתם יוצאים, בר"ה אתם יוצאים בדימוס, בחדש האביב, בזכות המצה שאוכלים בר"ח ניסן בפסח (דברי יחזקאל, פ' בא).

(ח) בחמרא גו כסא ומדאני אסא לארוס וארוסא להתקפא חלשין (פיוט האר"י ז"ל לליל שב"ק), בחמרא גו כסא הרמוז לר' כוסות, ומדאני אסא זו המצה שהיא מיכלא דאסוותא, לארוס וארוסא הם הקב"ה וכנסת ישראל המשולים לארוס וארוסא בימים שבין פסח לעצרת, להתקפא חלשין, כל זה מחזק את החלשים (דברי שמואל לפסח).

(ט) כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם. דהנה בפסח מחמת המצוה של אכילת מצה אפשר להמשיך השפעה לבני ישראל שלא יחסר להם אכילה הצריכין להם לכל השנה, וזה אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם, היינו שלא תהי' כוונתכם בהמצוה עבור עצמיכם, רק עבור אכילת כל נפש זאת לבד הותר לכם שתהי' זאת במחשבתכם בעת עשיית המצוה (חסד לאברהם, לפסח).

(י) כל דכפין ייתי וייכול. כ"ק אאמו"ר זצלה"ה זי"ע דיבר בקדשו ע"ד אומרם ז"ל (מגילה ז') כפין עניא ולא ידע, היינו מי שפגם במוח, ייתי וייכול כזית מצה שהיא מיכלא דאסוותא שמרפא כל נגעי בני"א, ומיכלא דמהימנותא שזוכה ע"י מצה לאמונה, ואף חכמי אוה"ע הרופאים מסכימים שמצה היא רפואה להראש, אך המה מתנבאים ואינם יודעים מה מתנבאים, והאמת הוא ע"י מצה זוכה לאמונה ומתקן ומטהר בזה המוח שהוא בראש (ישמח ישראל, לפסח, אות ע"ח).

יא) הא לחמא עניא. ע"ד אומרם ז"ל (פסחים ל"ו) לחם עוני שעונין עליו דברים הרבה. היינו שזוכין ע"י אכילת מצה ללמוד תורה לשמה, שע"י זוכין לדברים הרבה כמשנת ר"מ (אבות פ"ו), וכן הי' יצי"מ התחלת לזכות לקבלת התורה, וכמאמחז"ל באיזה זכות וכו' בהוציאך וגו' תעבדון וגו'. ואפשר הפירוש כמו"ש אאמו"ר זצלה"ה שהוא מלשון השפעה, מלה"כ (הושע ב') והשמים יענו את הארץ, וז"ש מלשון יענה, והיינו שנענין מן השמים על כל הדברים אשר יתפלל ויבקש מהקב"ה בעת הזאת, וזוכה להעלוי התפלות מכל השנה שלא עלו לרצון לפני אדון כל, וכמאמרם ז"ל (מדרש שוח"ט) המלאך יושב ונוטל תפלת ישראל וכו', ובכח סגולת אכילת מצה שהיא מיכלא דמהימנותא בכח האמונה הזאת באים לישועה בכ"ע (וכן ראיתי בעת אחר כתבי בספר לב שמח בשם הה"ק מהר"ש זצלה"ה מבעלזא), (ישמח ישראל, לפסח, אות ק"ו).

יב) מצה מרור כורך. היינו שנוכה מאכילת מצה לכורך המרור בגימ' מו"ת, במצה שהוא מוח אבא חכמה, גימטריא החיי"ם, היינו אף אותם, שהגיעו ח"ו לשערי מות יזכו לחיים טובים (ישמח ישראל, פסח אות כ"א).

יהי רצון שבזכות הוצאת חיבור הלזו יזכינו הקב"ה לקיים כל מצות של פסח ושלא נכשל ח"ו בשימצא דחימצא ובר חימצא מעתה ועד עולם, ועי"ז ישפע שפע רב להנצל בכל השנה משמץ כ"ש שלא מאכלות אסורות.

ובזכות זה נזכה להשפעות מרובות ברכות וישועות והצלחות ברוחניות ובגשמיות לנו ולמסייענו וזרענו וזרע זרענו בתוך כלל ישראל אמן.

מדור אזהרות לפסח

(א) אויב די כשרות פראבלעם אין אונזער וועלט שטאט ניו יארק איז אין אַלגעמיין א גאנץ יאָר זעהר אַ פארוויקעלטע און זעהר אן אנגעוועהטהאטע, ווערט זי נאך מער קאמפליצירט אין פארשארפט ווען עס קומט אן דער הייליגער פסח, דוקא פסח ווען עס האַנדלט זיך פון אַ משהו חמץ ווען יעדער איד וואָס אפילו אַ גאנץ יאר איז ער נישט אזא מדקדק און נזהר אין כשרות, וואלט ער אבער וועלען אז פסח זאל זיין אלעס ביי איהם מיטן גרעסטען הידור כשרות.

און דוקא ביי דעם גרויסען און שטרענגען יו"ט אנשטעהט אזא טומעל אזא תהו ובהו וועגען כשרות אז עס איז כמעט ווי אונמעגליך זיך צי פונאנדערקלייבען, אין דער רעזולטאט איז אז אפילו פרומע אָפּגעהיטענע אידען וואס זייערע טאטעס און זיידעס וואלטן נישט געהאט דעם מינדעסטען געדאנק אין יו"ט פסח, צי ניצען אין אריינברענגען אין שטיב פארטיגע עסענס אפילו מיטען פרומסטען הכשר ניטאמאל פאר קליינע קינדער, אין היינט ליידער איז דאס אזוי גרינג.

(ב) געדענקט חשובע אידען אין פסח איז אפהענגיק דער צוקונפט פון דעם קומענדיקן יאר **לטובה פאר אייך מיט אייערע קינדער**. אזוי ווי דער קדוש הארז'ל זאגט עדות, אז דער וואס איז נזהר פון אַ משהו חמץ, מעג ער זיין זיכער אז ער וועט דאס יאר נישט זינדיגען.

דאס איז גערעדט פין גאר וויכטיגע לעכנס מיטעל. אבער מותרות (געבעקס, טשאקאלאד, סאדעס), וואָס מען קען זיך באגיין אָהן דעם איז נישט געקימען אפילו אין באטראכט צי ניצען ביי מדקדקים אינדערהיים.

(ג) רבותי מען נארט זיך אליין, מען פראָכירט זיך איינרעדען אז מען האלט אָן די מנהג ישראל [אידישע פירונג] אז פסח מישט מען זיך נישט, יעדער עסט נאר ביי זיך, דער טעם פון מנהג איז ווייל יעדער האט זיך זיינע אייגענע חומרות וכדומה, אט דער זעלביגער וואס איז שטאַרק מקפיד נישט צו עסען ביי יענעם, דערגעגן קויפט ער פאַרשידענע עסען אדער געטראנגען פארטיגע איז דאך דאס נאך ערגער ווי מישען זיך, ווייל יעדער פארשטייט אז אַ פאַבריקאַנט איז וועגן ביזנעס זיך מער מקיל אין סאך זאַכען, ווי איינער וואס קאַכט אליין ביי זיך אין שטיב, איז דאך דאס אַ סתירה, דא וויל ער נישט צירירען פין יענעם, אפילו ער זאל בלייבען הינגעריק, אבער פון געשעפט קויפט ער אלע פראָדוקטען, (ליינט ווייטער אוי"ו פין סאכאטשובער רבי'ן די זוטרונות פון קויפן פארטיג).

ווער רעדט שוין פין די חומרא וואס אנשי מעשה האבן נישט געגעסען אפילו וואס מען קאַכט אין שטיב נאר די מינדעסטע, פין דעם האלט מען נאך גאר ווייט.

ד) בפרט דער וואס לויפט נאָך דעם שענסטען אתרוג, פיצט אויס שיין די סוכה, קויפט אַ שיינעם טלית וכיוצא, דארף ער אויך זעהן אויסצפיצען דעם יו"ט פסח, אין דאס מיט די שטרענגסטע זehירות אין חומרות אין אלערליי עסען, אין אַוודאי נישט קויפען.

ה) מיר מוזען באטאָנען אז ב"ה לא אלמן ישראל אין עס געפינען זיך אידען מדקדקים וואס קויפען נישט, אפילו זייף פארטיגע, [עס איז אַ קלייניקייט אליינס צו מאכען] עסעניס איז שוין אָפגערעדט, אבער פין דעם איז דא ליידער גאר געציילטע, פארוואס זאָל דאס זיין אזוי?

ו) אין איינוועגס ווילען מיר מעורר זיין אויף דעם וואס ווערט געברענגט אין ש"ע (ת"ס ס"ב, חק יעקב, הגר"ז, מ"ב כה"ח, שם) עס געבירט זיך דאָס יעדער זאל זיין דערביי ווען מען באַקט זיינע מצות אין אליינס צי העלפען, דער הייליגער סאָכטשובער זצ"ל (אבני נזר שעב') שרייבט פאלגענד:

איך האב געהערט אז עס איז איינגעריסען שטארק אין טייל שטעט דאָס נישט יעדער איינער באַקט מצות פאר זיך נייערט איינער באַקט אין פארקויפט [אזוי ווי היינט], אין דאָס איז מיר זייער שלעכט געפאלען ערשטנס ווייל די הלכות פין מצות זענען זעהר פיהל אין אויב יעדער באַקט פאר זיך גיט מען אכטונג אלעס זאל זיין געהעריג הונדערט פראָצענט, אַנדערש איז אבער אויב איינער באַקט פאר ביזנעס [אַ בעקעריי] איז זיין גאנצע שטרעבן צי שפארען געלט, אין גיט נישט אזוי אכטונג אויפן באַקען.

פארוואָס זאלען מיר זיך נישט אָנשטרענגען אויף אזא באליבטע מצוה וואָס קומט פסח איינמאל אין יאר, דעריבער זאל מען דרשנען ברכים אז דער וואס פארבאט זיך פארן באשעפער זאל ער זיך פירען אזוי ווי אוענזערע טאטעס אין זיידעס, אין יעדער זאל באַקען מצות פאר זיך, אין זיך פרייען מיט די מצוה.

אין ער מעג זיכער זיין אַז די מצוה וועט אים ביי שטיין ראש השנה ביים יום הדין אזוי ווי עס שטייט אין זוה"ק, [דאס זענען די רייד פין דעם אויבנדערמאָנטען צדיק זי"ע].

ז) דאָס איז אויך אַ מוסר אין אנווייזונג אויף אנדערע עסעניס וואס מען קויפט פארטיג אַ גאנץ יאר אין כ"ש פסח, אז רער ביזנעסמאן לייגט רי גאנצע געוויכט ארויסצוגעבען די ווארע ביליג, אין צי בעטען אסאך, צוליב רעם איז ער גרינג אין געוויסע הארבקייטען, וואָס מען מאכט ביי זיך אין שטיב דאס דארף מען עסען, אין נישט מער.

ח. אויך ווילען מיר מעורר זיין אויף פסח אין אַגאנץ יאר אז מען האלט פסח גרינג צי פארלאזען זיך אויף געוויסע שאלות וואס דער חבר אָדער שכן האט אויך געהאט, אין דער דיין ומו"צ האט יענעם געפאסקענט כשר איז במילא פאר אים אויך כשר, דאָרף מען וויסען אז מען טאָר זיך אויף רעם נישט פארלאָזען, ווייל טיילמאָל זענען געוויסע טיילען אַנדערש געווען ביי יענע שאלה, וואס טיט במילא ענדערן דעם הלכה ביי רי שאלה.

Passover Matzah

ראס פאלגענרע איז א באקוועמליכע טשעק-ליסט וואס דערמאנט וואו מען זאל בורק חמץ זיין.
זעלבסט פארשטענרליך אז רי ליסטע ערצייגט נישט אלע ערטער, עס איז נאר א דערמאנונג פון גיווענטליכע און נישט אזוי געווענטליכע ערטער וואו חמץ געפינט זיך און מען בארארף בורק חמץ צו זיין.

[ ] האל-וויי	[ ] קלאזעט
[ ] בוירעס	[ ] שרייב טיש
[ ] יארד	[ ] קאבינעט
[ ] גארטען	[ ] שיף לערער
[ ] גאראג'	[ ] מערעצין שאנק
[ ] ארבעט רום (ווערק שאפ)	[ ] מלבושים, קליירער
[ ] קאר, טראק, גלאק	[ ] קעשענעס, קאפס
קאמפאטמענט	[ ] בעזליך און ארבייטס בריף-קייסעס
[ ] אפיס	[ ] רענצליך
[ ] סטאר, געשעפט	[ ] שאפינג-וועגעלע
[ ] פעקטערי	[ ] שפאצירונג עסען-קעסטעל,
[ ] פארטש (טעראסע)	(פיקניק-באקס)
[ ] זייפען (זייפען און פערפיום)	[ ] קוקיס סלוי (קוקי רוזאר)
זאלען נישט גענוצט	[ ] קינרער בעטעל (קריב)
(ווערען)	[ ] שפיל צימער, פליי-רום, פעט הויז
[ ] קאסמעטיקס, כשר לפסח	[ ] פייגעל נעסט
(נאר פאר חוה"מ)	[ ] אונטערען אויווען
[ ] בענטשערליך זאל מען	[ ] אונטערען פריזירער
אויסרייניקען	[ ] אונטערען קאבינעט
(באהאלטען ביז נאך פסח)	[ ] טאסטער — ראס זאל מען קלינען
[ ] ספרים וואס מען נוצט פסח	[ ] קינרער שוהלע באטעל,
זאל מען נישט לייגען אויפן עס-טיש	בריף-קייס
[ ] קליירער וואס הענגען אין שאנק	ארער סקול בערט —
מוזען ארויך געקוקט ווערען	קלינען און באהאלטן
[ ] וועקיום קלינער. אויסרייניגן	[ ] ישיבה קעסטעל (סקול לאקער)
און אוועקווארפען רעם בעג	[ ] פאלעצעס (שעלפס)
[ ] בעזעס (ברוס). אויסוואשען אים	[ ] ספרים שענק
[ ] בענקלאך — צווישען רי	[ ] רוולערי
בענקלאך	[ ] רוולערי קעסטעל
[ ] רעריעטער, אונטערן	[ ] בראנפען שאנק
רעריעטער,	[ ] טליח באטיל
איבערהויפט אין בתי מדרשים	[ ] שטריימל, שטריימל-קעסטעל
[ ] ראגס וועקימען, איבערויפט שעג	[ ] ציין-בראש. רארף מען האבן
[ ] חלה בעקעלעך, קלינען און באהאלטען	א נייעס ציין-בראש פאר חוה"מ.
[ ] ברויט-קאסטען, קלינען און באהאלטען	[ ] קינרער בענקעל (הייטשער)
[ ] פריזער	[ ] פליי-פען
[ ] בייסמענט	[ ] וועגעלע (קעריטש)
	[ ] שפילצייג קאסטען (טוי טשעסט)
	[ ] אלע שפיל-צייגען (טויס)
	[ ] קינרער וועגעלעך (וואגאנען)
	[ ] שפילצייג הייזער און אלע
	וואס קומט אריין רערין
	[ ] קאמער צימער (סטאריטש-רום)
	[ ] סעיף